

Datum van indiening: 25 september 2019

Interpellatie vanwege de heer Gilles Verstraeten tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: De taaltrajecten en taalbaden in het Brussels Nederlandstalig onderwijs

Geacht collegelid,

Naar aanleiding van het debat in de plenaire zitting van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op 18 september over de beleidsverklaring 2019-2020 hebben we reeds een korte gedachtewisseling gehad over taalscreenings en taalbaden in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Daar toonde u zich open van geest over dit instrument om de kennis van het Nederlands bij de instromende leerlingen in ons onderwijs te verbeteren.

Dat lijkt mij ook noodzakelijk. De grote meerderheid van de leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel hebben het Nederlands niet als moedertaal, en komen uit gezinnen waar het Nederlands niet gesproken wordt. Dit betekent dat zij vaak met een povere of zelfs onbestaande kennis van de onderwijstaal aan de lagere school beginnen. Die taalachterstand vertaalt zich in een leerachterstand, en leidt tot problemen in de latere schoolcarrière, in het slechtste geval zelfs schooluitval.

Dat blijkt ook duidelijk uit de cijfers: Volgens Dirk Van Damme (Pedagoog, onderwijsexpert bij de OESO en vroeger kabinetschef van toenmalig onderwijsminister Frank Vandenbroucke) is in de hele OESO-zone de kloof tussen leerlingen die thuis geen Nederlands spreken en zij die dat wel doen nergens zo groot als bij ons. We zien ook dat de tweede generatie met een migratieachtergrond bij ons slechter presteert dan de eerste. Volgens meneer Van Damme zijn dit gevolgen van het feit dat we te lang naïef geweest over het belang van een goede kennis van het Nederlands in ons onderwijs, en teveel op gelijkheid en nivellering hebben gefocust.

Het is dus uitermate belangrijk dat we van bij het begin van de schoolcarrière van de kinderen die aan ons onderwijs toevertrouwd worden inzetten op een sterke kennis van de onderwijstaal, het Nederlands. Sowieso moeten er taalscreenings georganiseerd worden bij de instroom in het basisonderwijs. Op basis daarvan kan een school beslissen om een taaltraject in te richten voor kinderen die onvoldoende het Nederlands beheren. Een taalbad van maximaal één jaar kan daar deel van uitmaken. Wat we hier eigenlijk mee doen is maximum één jaar van een kind afnemen om het een mooie toekomst te garanderen. Leerwinst op taalvlak is immers het gemakkelijkst te behalen bij jongere kinderen. Het wordt naarmate een leerling ouder wordt namelijk steeds moeilijker en uiteindelijk zelfs onmogelijk om een taalachterstand en de daar uit voortvloeiende leerachterstand nog weg te werken.

Met het Onderwijscentrum Brussel (OCB) biedt de VGC op meerdere domeinen en met steeds meer diepgang en kennis uitgebreide vorming en ondersteuning aan schoolteams binnen het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Daarmee heeft de VGC dan ook het perfecte instrument in handen om leerkrachten- en directieteams te ondersteunen bij het verder uitwerken van taaltrajecten en taalbaden, zeker ook aangezien die niet noodzakelijk georganiseerd moeten worden binnen de school waar de kinderen zijn ingeschreven.

Op gemeentelijk vlak in Anderlecht heb ik op 21 maart 2019 aan de schepen voor het Nederlandstalig onderwijs Elke Roex gevraagd of het gemeentelijk onderwijs in Anderlecht taalbaden organiseert. Zij antwoordde bevestigend en zei daar het volgende over:

“Op basis van de score in de taalscreenings wordt een taaltraject uitgetekend. Dit wordt opgevolgd door de klastitularis en het zorgteam. Voor onze leerlingen in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers schrijven wij een “Plan van aanpak” op klas- of leerlingniveau.

We organiseren ook een taalbad voor de anderstalige nieuwkomers. Dit schooljaar organiseren we dit voor het eerst op het niveau van de scholengemeenschap. Hiervoor gebeurde dit op schoolniveau. Leerlingen die in de verschillende gemeentescholen ingeschreven zijn, komen – indien hun ouders daarmee instemmen – gedurende 2 volle schooldagen per week naar GBS Kameleon voor een taalbad. De andere dagen volgen zij les in de school waar ze zijn ingeschreven. Het betreft een proefjaar waarbij we begeleiding krijgen van onderwijsondersteuners van het Onderwijscentrum Brussel.”

Dit was voor mij nieuws, aangezien het vorig Collegelid bevoegd voor onderwijs nooit inging op vragen van mijn voorgangers over ondersteuning van taalbad en taaltrajecten.

Mijn vragen luiden dan ook als volgt:

- Voorziet het Onderwijscentrum Brussel (OCB) effectief ondersteuning voor het organiseren van taaltrajecten en taalbad?
- Indien ja, wat voor soort ondersteuning biedt het OCB op dit vlak?
- Betreft het hier een proefproject dat enkel in Anderlecht werd uitgerold? Zo niet, op welke andere plaatsen en aan welke andere scholen biedt het OCB ondersteuning op het vlak van taaltrajecten en taalbad? Worden deze, zoals in Anderlecht het geval is met de GBS Kameleon, gegroepeerd georganiseerd bij bepaalde concrete scholen?
- Wordt het gebruik van taaltrajecten en taalbad actief gepromoot door het OCB ten aanzien van de Brusselse scholen?
- Worden taalbad die begeleid worden door het OCB effectief altijd beperkt tot twee dagen per week naast reguliere lessen? Of worden er ook volledig aparte taalbad georganiseerd ter vervanging van en voorbereiding op regulier onderwijs?
- Hoe lang duren deze taaltrajecten en taalbad voor de leerlingen?
- Waarom wordt er aan de ouders (althans in Anderlecht) toestemming gevraagd voor het organiseren van een taalbad, gelet op het feit dat ouders een dergelijk taalbad decretaal gezien niet kunnen weigeren?
- Bestaan er cijfers over het succes van taalbad en taaltrajecten in Brussel? Hoe schat u de effectiviteit hiervan in?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten
Raadslid van de VGC